

ESPAIS I RELATS

JUNY-SETEMBRE 2024

1 PADELLÀS, BARCINO, PALAU MAJOR, TEMPLE D'AUGUST I SANTA CATERINA

BARCINO/BCN
Itinerari que pretén situar la ciutat romana de Barcino respecte a la Barcelona contemporània, analitzant en quina mesura la ciutat d'aquí dia és deutora de la ciutat romana i com la trama urbana actual ha integrat i monumentalitzat els vestigis romans que n'han pervingut.
Inici: MUHBA Via Sepulcral Romana Final: MUHBA Plaça del Rei
7/7/2024 i 14/4/2024. D'11.30 a 13.30 h 8 € (Amics: 5,5 €)

DE LA CIUTAT ROMANA AL PALAU MAJOR I MEDIEVAL
Visita pel MUHBA Plaça del Rei on s'analitza la transformació urbanística de Barcelona des de l'època romana fins a la baixa edat mitjana. El recorregut és desenvolupa íntegrament pels espais arqueològics i monumentals del museu.
26/7/2024 De 18.30 a 20.30 h 8 € (Amics: 5,50 €)

LA FORMACIÓ D'UNA CAPITAL. LA CIUTAT MEDIEVAL
Itinerari que parteix del Palau Major de Barcelona per endinsar-se en el sector entorn de Santa Maria del Mar. S'hi explica la configuració espacial i social de la ciutat medieval.
15/6/2024. D'11 a 13 h 8 € (Amics: 5,50 €)

L'OBERTURA DE LA VIA LAIETANA I LA CREACIÓ DEL BARRI GÒTIC
L'itinerari mostra quina era la percepció que es tenia del patrimoni cultural al començament del segle XX, i els debats que hi va haver a l'hora de donar forma a la nova avinguda i monumentalitzar el centre històric amb motiu de la seva obertura.
23/6/2024. D'11 a 13.30 h 8,50 € (Amics: 6 €)

EL PALAU MAJOR DE BARCELONA
Visita comentada que recorre els espais i vestigis de l'antic Palau Major de Barcelona. L'edifici fou la residència i espai de poder dels comtes reis catalans i la seva imatge és el resultat de les diferents transformacions durant tots els segles de l'edat mitjana.
14/7/2024. D'11.30 a 13 h 7,5 € (Amics: 5 €)

2 PORTA DE MAR, DOMUS AVINYÓ, DOMUS SANT HONORAT
Visita conjunta a dues domus que van pertànyer a personatges importants de la Barcelona romana. La Domus Avinyó, que data del segle i dC, destaca pel ric conjunt de pintures de sostre i parets. La Domus Sant Honorat, construïda al segle IV, conserva el pati central i habitacions pavimentades amb mosaics policroms geomètrics.
Inici: MUHBA Plaça del Rei Final: Domus Avinyó MUHBA Plaça del Rei
1/9/2024. De 10.45 a 13.00 h 8 € (Amics: 6 €)

L'HABITATGE A BARCINO
Visita conjunta a dues domus que van pertànyer a personatges importants de la Barcelona romana. La Domus Avinyó, que data del segle i dC, destaca pel ric conjunt de pintures de sostre i parets. La Domus Sant Honorat, construïda al segle IV, conserva el pati central i habitacions pavimentades amb mosaics policroms geomètrics.
Inici: MUHBA Plaça del Rei Final: Domus Avinyó MUHBA Plaça del Rei
1/9/2024. De 10.45 a 13.00 h 8 € (Amics: 6 €)

3 EL CALL

QUAN EL CALL ERA EL CALL DELS JUEUS
Itinerari. Una aproximació històrica a les activitats quotidianes del segle XII al XIV pels llocs més significatius del Call Major, per acabar als espais on hi havia hagut el Call Menor, al peu del Castell Nou. Inclou la visita a les sitges medievals del carrer de la Fruita i al centre MUHBA El Call.
18/2 i 21/4/2024. D'11.15 a 13.45 h 8,5 € (Amics: 6 €)

4 VIL·LA JOANA

VERDAGUER I BARCELONA
Visita comentada. Recorregut per les sales de Vil·la Joana, dedicades a Jacint Verdaguer i a la Barcelona que trepitjà i que el plorà i l'homenajà després de la seva mort.
2 i 9/6/2024. De 12.30 a 13.30 h. Gratuïta en motiu de la Festa Verdaguer

EN DEFENSA PRÒPIA: VERDAGUER CONTRA LA CENSURA
Visita comentada. Un recorregut per revivir l'obra de Verdaguer a partir de la seva confrontació amb el poder i la lluita contra la calúmia i la censura.
1/6/2024. De 16.30 a 17.30 h. 7/6/2024. De 17.30 a 18.30 h. Gratuïtes amb motiu de la Festa Verdaguer

Maragall, Verdaguer i Barcelona

Visita combinada a l'Arxiu Joan Maragall i al MUHBA Vil·la Joana. La ciutat de Barcelona vista a través de les veus de Jacint Verdaguer i Joan Maragall.
22/9/2024. De les 10.30 a les 13.30 h Punt d'inici: Arxiu Joan Maragall (c/Alfons XII, 79). Final: MUHBA Vil·la Joana (Ctra de l'Església, 104). 8 €

5 PARK GÜELL

GRÀCIA 1900. L'APARADOR BURGÉS D'UN BARRI OBRER
L'itinerari s'inicia al Park Güell, al barri de la Salut, un indret d'esbarjo per a les classes treballadores i alhora un dels territoris escoltits per les elits barcelonines a l'hora de construir la segona residència. Un recorregut pels carrers de l'antiga vila de Gràcia, on encara avui podem admirar grans cases del tombant del segle XIX i on trobem traces dels conflictes i les contradiccions característics de la metròpoli moderna.
7/7/2024. De 10 a 13 h. 2 €

GAUDI AL PARK GÜELL: ARQUITECTE, URBANISTA I PAISATGISTA
Itinerari que recull les aportacions de la recerca més recent. Ressegueix la trajectòria de Gaudí i Güell per entendre aquest projecte com l'obra conjunta d'un mecenes i un arquitecte. A la vegada, situa el projecte dins la trajectòria d'un Gaudí que expandirà el seu paper d'arquitecte compromès amb les arts i el diàleg amb la natura, per esdevenir urbanista i paisatgista.
11/7/2024. D'18 a 20 h. 2 €

L'ATRACCIÓ DE LA MUNTANYA. ITINERARI LITERARI PEL PARK GÜELL

Itinerari. Flanquejant els camins i viaductes del Park llegirem una selecció de textos dels clàssics de la literatura catalana: Verdaguer, Maragall, Carner, Rodoreda, Rusiñol, etc., que ens descriuen l'atracció de la muntanya per anar-hi a fer salut, a esbargir-se, a celebrar o a admirar la vista sobre la ciutat.
5/7/2024. De 19 a 20.30 h. 21/9/2024. D'11 a 12.30 h. 2 €

EL PARK GÜELL I L'AIGUA. DE MUNTANYA PELADA A JARDÍ DE LA CIUTAT.
Visita que analitza com Gaudí i Güell van resoldre els reptes al voltant de l'aigua en el seu projecte d'urbanització en el context de la revolució de l'aigua. El gran creixement de la ciutat va posar en crisi les formes tradicionals de subministrament d'aigua creades a la baixa edat mitjana. Entre els grans problemes de la ciutat, destacaven la manca d'espai i d'higiene. L'aglomeració va comportar la contaminació de l'aigua, principalment dels pous domèstics, cosa que va generar fortes embranzides de brots epidèmics com els de còlera o febre groga
21/6/2024. D'11.00 a 12.30 h 2€.

EL PARK GÜELL I BARCELONA
Itinerari que ressegueix el procés de construcció i formalització del Park Güell i la seva relació amb la ciutat de Barcelona.
16/6/2024 i 1/9/2024. De 10 a 12 h. 2 €

LA PRIMERA BALCONADA. EL CREIXEMENT DE LA CIUTAT VIST DES DELS TRES TURONS
Itinerari que mostra com els episodis successius de la història de la ciutat han deixat empremta en la primera balconada muntanyosa, la dels Tres Turons, des del Carmel a Vallcarca, passant pel Park Güell. El recorregut permet gaudir d'una de les millors vistes sobre la ciutat.
22/6/2024 i 1/9/2024. De 18 a 20 h. 2 €

ARQUITECTURA I NATURA AL PARK GÜELL
Visita Familiar pel park per a mostrar l'integració entre arquitectura i natura, i com la natura esdevé font d'inspiració de les formes arquitectòniques de Gaudí.
28/9/2024. A les 10 i a les 11.30 h. 2€

7 OLIVA ARTÉS

INTERROGAR BARCELONA. DE LA INDUSTRIALITZACIÓ AL SEGLE XXI
Visita comentada a l'exposició permanent, formada per objectes i peces arqueològiques que expliquen la història i les transformacions de la ciutat des del segle XVIII fins a l'actualitat.
14/7/2024 i 11/9/2024. D' 11.30 a 13 h. 7,50 € (Amics 5€)

EL CARRER DE PERE IV, ESPINA DORSAL DEL POBLENOU INDUSTRIAL
Recorregut per un dels carrers documentats més antics del barri del Poblenou, artèria de l'antic municipi de Sant Martí de Provençals i via d'entrada a Barcelona. El carrer de Pere IV va ser un dels motors de la industrialització al Poblenou i els debats al voltant sobre el patrimoni fabril que ha arribat fins als nostres dies és clau per entendre la reconversió del barri. Inici: metro L4, parada Bogatell, sortida c. Pere IV.
23/6/2024 i 11/9/2024. D'11.00 a 13.30 h 8,50€ (Amics 6€)

DE LES CASES DEL BON PASTOR A LA CASA BLOC (1929-1936): UN MATEIX PROBLEMA I DOS PLANTAJEMENTS D'HABITATGE SOCIAL
Visita a dos conjunts d'habitatges coetanis i molt propers geogràficament que representen dues maneres d'entendre i donar resposta a la crisi de l'habitatge de la Barcelona dels anys vint i trenta. A càrrec de **Maribel Roselló**
8/9/2024. D'11 a 13 h 8,50 € (Amics: 6 €)

8 CASA DE L'AIGUA

LA CASA DE L'AIGUA. CONDUCTES, DIPÒSITS I COMPTES
Visita a les dues cases que formen part del sistema de subministrament d'aigua de llevant de la ciutat. L'estació elevadora de la Trinitat Vella i el dipòsit de la Trinitat Nova, així com les conduccions que les connecten entre si i amb la ciutat. L'exposició permanent. *La revolució de l'aigua a Barcelona. Del món preindustrial al repte ambiental*, mostra les estratègies i sistemes de provisió d'aigua a la ciutat des de l'època romana fins a l'actualitat.
Inici: MUHBA Casa de l'Aigua a la Trinitat Vella (Sant Andreu) Final: Casa de l'Aigua de la Trinitat Nova (Nou Barris)
1 i 15 i 29/6/2024 13 i 27/7/2024 7 i 21/9/2024 A les 11 i a les 12.30 h. Gratuïta

EL BARRI DEL BON PASTOR
Un **itinerari** que recorre la història del barri des dels seus orígens fins a l'actualitat, amb la col·laboració de l'AAVV de Bon Pastor i la Biblioteca del Bon Pastor.
Inici: Església del Bon Pastor 27/4/2024. De 10 a 13 h. Gratuït. Amb reserva prèvia.

DE LES CASES DEL BON PASTOR A LA CASA BLOC (1929-1936): UN MATEIX PROBLEMA I DOS PLANTAJEMENTS D'HABITATGE SOCIAL
Visita a dos conjunts d'habitatges coetanis i molt propers geogràficament que representen dues maneres d'entendre i donar resposta a la crisi de l'habitatge de la Barcelona dels anys vint i trenta. A càrrec de **Maribel Roselló**
8/9/2024. D'11 a 13 h 8,50 € (Amics: 6 €)

9 BON PASTOR

HABITAR BARCELONA AL SEGLE XX
Visita comentada centrada en les polítiques dutes a terme per allotjar a les majories i els seus resultats a Barcelona. La mostra permet entendre millor la ciutat i valorar les herències i les inèrcies d'un llegat que, també en el moment actual, segueix condicionant decisivament les possibles respostes. La segona part de la visita mostra el resultat de la recuperació de 4 de les casetes recuperades del Bon Pastor.
MUHBA Bon Pastor 9/6/2024 i 25/8/2024. D'11 a 12 h 5 € (Amics: 3 €)

EL BARRI DEL BON PASTOR
Un **itinerari** que recorre la història del barri des dels seus orígens fins a l'actualitat, amb la col·laboració de l'AAVV de Bon Pastor i la Biblioteca del Bon Pastor.
Inici: Església del Bon Pastor 27/4/2024. De 10 a 13 h. Gratuït. Amb reserva prèvia.

DE LES CASES DEL BON PASTOR A LA CASA BLOC (1929-1936): UN MATEIX PROBLEMA I DOS PLANTAJEMENTS D'HABITATGE SOCIAL
Visita a dos conjunts d'habitatges coetanis i molt propers geogràficament que representen dues maneres d'entendre i donar resposta a la crisi de l'habitatge de la Barcelona dels anys vint i trenta. A càrrec de **Maribel Roselló**
8/9/2024. D'11 a 13 h 8,50 € (Amics: 6 €)

10 REFUGI 307

VEDETES I MILICIANES. EL PARAL·LEL I EL BARRI DEL POBLE SEC DURANT LA GUERRA CIVIL
Itinerari. Un recorregut que situa el Refugi 307 en el seu context, el barri del Poble Sec durant la Guerra Civil. Rememora la seva relació amb el món del teatre i la cultura popular del Paral·lel.
Inici: av. Paral·lel, 60, davant del Teatre Arnaul. (Inclou la visita al MUHBA Refugi 307)
14/4/2024 i 2/8/2024 de 18.30 a 20.30 h 7,50 € (Amics 5 €)

DONES I REREGUADA
Itinerari que ressegueix els espais de treball productiu, els espais de cura i els espais de lluita política protagonitzats per dones durant la Guerra Civil.
Inici: MUHBA Plaça del Rei Final: MUHBA Refugi 307 (inclou la visita al refugi)
31/7/2024. De 18.30 a 20.30 h 8,50 € (Amics: 6 €)

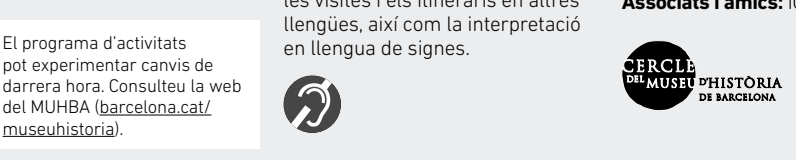
EL REFUGI 307: SOLIDARITAT PER SOBREVIVRE
El Refugi 307 és un dels millors exemplars de refugi construït a Barcelona i alhora esdevé un autèntic memorial de la lluita per la supervivència i el desastre de les guerres.
Dissabtes: 6 i 20 de juliol i 3, 17 i 31 d'agost a les 10 a les 11 h.
6 i 20/7/2024
3 i 17 / 31/8/2024.
Visites comentades: els diumenges a les 10.30 h en anglès, 11.30 h en castellà i 12.30 h en català.
3,5 €. Reserves al web del MUHBA.

Els espais del MUHBA / Adreces

Palau Major	Pl. del Rei, s/n
Barcino	Pl. del Rei, s/n
Padellàs	C. Veguer, 2
Temple d'August	C. Paradís, 10
Porta del Mar	C. Regomir, 7-9 (al costat del Pati Llimona)
Via Sepulcral Romana	Pl. Vila de Madrid
Domus Avinyó	C. Avinyó, 15
Domus Sant Honorat	C. Fruita, 2
El Call	Plta. Manuel Ribé, s/n
Santa Caterina	C. Joan Capri
Vil·la Joana	Ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)
Park Güell	C. Olot, s/n
Fabra i Coats	C. Sant Adrià, 20
Oliva Artés	C. Espronceda, 142-146 (Parc del Centre del Poblenou)
Casa de l'Aigua	La Trinitat Nova, c. Garbí, 2 La Trinitat Vella, c. Torrent de la Perera, s/n
Bon Pastor	C. Barnola, 22
Refugi 307	C. Nou de la Rambla, 175
Turó de la Rovira	C. Marià Labèrnia, s/n

1. Només grups amb reserva prèvia.
2. Visites comentades en anglès, espanyol i català. Amb reserva prèvia.
Portes obertes
24 de setembre, amb motiu de les festes de la Mercè. Consulteu els centres al web.
Primer diumenge de mes, tot el dia; tots els diumenges, de 15 a 20 h (excepte Park Güell i Refugi 307).
L'últim moment d'entrada a qualsevol centre del museu és mitja hora abans que tanqui.
Dia de tancament
24 de juny

Com fer les reserves?
Encara que l'activitat sigui gratuïta cal fer la reserva al web barcelona.cat/museuhistoria.
Informació
informaciomuhba@bcn.cat
Per a qualsevol altra informació: 93 264 21 22 (de lluns a divendres feiners, de 10 a 14 i de 16 a 19 h)
El MUHBA es reserva el dret d'annul·lar activitats.
El preu de les activitats està subjecte a taxes i els preus públics vigents.
Si no s'especifica altrament, les visites i els itineraris es fan en català.
Per a grups, el MUHBA ofereix les visites i els itineraris en altres llengües, així com la interpretació en llengua de signes.

Consulta els horaris dels centres

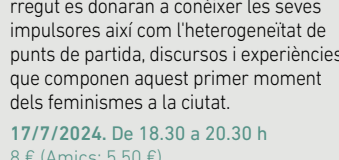
11 TURÓ DE LA ROVIRA

LA DEFENSA DE LA CIUTAT MODERNA
Visita comentada. Barcelona i la seva història recent des del turó, amb l'espai arqueològic de la bateria antiaèria de la Guerra Civil i les barraques bastides a la postguerra. El turó de la Rovira és un mirador natural avançat de Collserola triat el 1937 per projectar-hi una de les defenses antiaèries més importants de la ciutat.
MUHBA Turó de la Rovira 28/9/2024. De 10 a 11 h 5€ (Amics 3€)

LA BARCELONA DE LA GUERRA I LA POSTGUERRA. PERSPECTIVES DES DEL TURÓ DE LA ROVIRA
Barcelona i la seva història recent des del turó, amb l'espai arqueològic de la bateria antiaèria de la Guerra Civil i les barraques bastides a la postguerra. Una alcaldia de 242 metres sobre el nivell del mar i una visió de 360° convertien el turó de la Rovira en un mirador natural privilegiat. Un emplaçament estratègic per a la defensa de Barcelona durant la Guerra Civil.
29/6/2024 i 14/9/2024. De 10 a 12 h 8 €

LA CIUTAT DE LES DONES. BARCELONA I ELS INICIS DEL FEMINISME
Una **ruta** que s'endinsa per la Barcelona de principi del segle XX per resseguir l'emplaçament de les primeres organitzacions i iniciatives impulsades per dones i dirigides a dones. Espais i accions que cercaven acabar amb la marginació i la discriminació que patien, agitar consciències, millorar les seves condicions laborals o la conquesta de drets i llibertats. Un nou impuls democratitzador que podem relacionar amb algunes de les principals transformacions urbanes i socials que vivia la ciutat. Durant el recorregut es donaran a conèixer les seves impulsors així com l'heterogeneïtat de punts de partida, discursos i experiències que componen aquest primer moment dels feminismes a la ciutat.
17/7/2024. De 18.30 a 20.30 h 8 € (Amics: 5,50 €)

ALTRES RECORREGUTS URBANS

DONES I REVOLTES A L'OMBRA DE LA INDUSTRIALITZACIÓ
Itinerari que reivindica el paper protagonista de les dones en les revoltes socials i els treballs de cura a finals del segle XVIII. En els orígens de la industrialització a Barcelona, les dones van erigir-se des dels marges de la societat en líders de les lluites per la vida, com en els 'Rebombers del Pa' del 1789, a la vegada que s'incorporaven als nous treballs productius del món fabril. El recorregut té el seu punt d'inici a l'antic pastissier de la ciutat, a la plaça de Sant Agustí el Vell, i acaba al carrer del Duc.
Inici: plaça de Sant Agustí Vell Final: Carrer del Duc 18/7/2024. De 18.30 a 20.30 h 8 € (Amics: 5,50 €)

UNA GRANDE LIBRE. ESCENARIS DE LA DICTADURA FRANQUISTA A CIUTAT VELLA.
Itinerari a càrrec de Josep Grau. Un recorregut per un conjunt d'espais, monuments i memorials del centre de Barcelona relacionats amb el període franquista.
3/7/2024. De 18 a 20 h 8 € (Amics: 5,50 €)
Inici: pl. Catalunya (centre plaça)

ELS ESPAIS VERDS DE LA QUADRÍCULA DE CERDÀ A L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
Itinerari d'autor a càrrec de Mireia Teixidó. El recorregut reflexiona sobre el traçat del pla original d'Eixample de Cerdà i el resultat de la densificació de l'edificació i mostra la recuperació d'alguns interiors d'illa.
8/9/2024. D'11 a 13 h 8/9/2024. D'11 a 13 h Inici: Passeig de Gràcia, 107 davant del Palau Robert. 8 €

LA BARCELONA DE MERCÈ RODOREDÀ
Itinerari d'autor en què reviuem les històries d'Aloma, la Colometa, Cècilia i Teresa en els indrets reals on tenen lloc alguns dels fets de les novel·les que protagonitzen. A càrrec de Neus real.
Inici: Institut d'Estudis Catalans Final: pg. de Gràcia 41 29/9/2024. D'11 a 13.30 h 8,50 € (Amics: 6 €)

JOAN SALVAT-PAPASSEIT, PER LES RUTES AMIGUES
A càrrec d'Anna Maluquer Itinerari per la Barceloneta acompanyats dels versos de Joan Salvat Papasseit, el poeta que, assetjat per totes les dissorts, practicava la dansa de l'optimisme en l'amor i en el dolor.
Punt d'inici: MUHBA Plaça del Rei. Punt final: Antic Hospital de la Santa Creu.
28/6/2024. De 18.30 a 21 h 8,5 € (Amics 5,5 €)

DONES AMB EMPENTA A LA BARCELONA MEDIEVAL
Itinerari que vol fer un gir a la mirada parcial i incompleta de la Barcelona dels temps medievals a partir d'un testimoni protagonista de les dones que l'habitaven. El recorregut s'inicia al MUHBA Plaça del Rei, transcórrer per Ciutat Vella i acaba als jardins de l'Hospital de la Santa Creu. Al llarg d'aquesta passejada, coneixem casos reals i singulars de dones de tota classe als segles XIV i XV: donzelles, vídues, esclaves, encarregades de la llar, prostitutes, artesanes, comerciants i empresàries que van cercar estratègies per posicionar-se en una societat medieval que progressivament les va intentar relegar legalment de l'espera pública.
Punt d'inici: MUHBA Plaça del Rei. Punt final: Antic Hospital de la Santa Creu.
28/6/2024. De 18.30 a 21 h 8,5 € (Amics 5,5 €)

REPRESSIÓ, ATAC I DEFENSA DE BARCELONA. DEL PROCÉS DE MONTJUÏC A LA GUERRA CIVIL
Visita combinada al Castell de Montjuïc i al MUHBA Refugi 307. Per a conèixer el paper del primer en la Barcelona de finals del segle XIX fins a la fi de la Guerra Civil, i al Refugi 307, construït pels veïns i veïnes del Poble Sec durant la guerra, per a aprofundir en els efectes dels bombardeigs i la resposta de la població i les institucions per fer front al nou terror aeri.
8/6/2024, 13/7/2024 i 14/9/2024. De 10.30 a 13 h. 8,50 € (Amics: 6 €)
Inici: Castell de Montjuïc. Final: MUHBA Refugi 307 (inclou la visita al refugi)

RAÓ, PASSIÓ I NEGOCI EN LA CONSTRUCCIÓ DE L'EIXAMPLE
Itinerari pels acords i desaccords entre el pla Cerdà, les propostes arquitectòniques del modernisme i el noucentisme i la promoció immobiliària, des del final del segle XX fins a mitjan segle XX.
Inici: Jardins de la Torre de les Algües (c/ Roger de Llúria, 56) 21/7/2024. De 10 a 12.30 h 8 € (Amics: 6 €)

EL PATRIMONI VEGETAL DEL PARC DE LA CIUTADELLA
Itinerari d'autor a càrrec de Mireia Teixidó. A finals del segle XIX la Ciutadella es va transformar en un parc per tal d'abergar l'Exposició Universal del 1888 i uns anys més tard, el zoològic de Barcelona. Un espai verd on el patrimoni construït —la cascada, el Castell dels Tres Dragons, el Parlament—, s'inserex en un patrimoni vegetal que cal tenir en compte.
Inici: Pg.Pujades davant del monument a Rius i Taulet. 8/9/2024. De 18 a 20 h 8 € (Amics: 5,5 €)

BARCELONA I ELS INDIANS. NEGOCIS D'ULTRAMAR I CANVI URBÀ, 1835-1916
Itinerari que tracta del llegat d'aquells emprenedors que van marxar a fer les amèriques i que, en tornar enriquits, van invertir part de la seva fortuna en la transformació de la ciutat. A càrrec d'Aymara Arreaza i Lorena Bou.
Inici: pla de Palau, 18, davant la Facultat de Nàutica 23/3/2023. D'11 a 13 h 8,50 € (Amics: 6 €)

LA RAMBLA DELS TEATRES
Itinerari d'autor a càrrec de Sara Parejo. Us agrada la música i el teatre? Sabeu quin va ser el primer teatre de Barcelona? Resseguirem la història dels teatres més antics i emblemàtics de la ciutat que encara existeixen, en un recorregut des del capdavall de la Rambla fins a la Plaça Catalunya. 20/6/2024. De 18.30 a 20 h 7,5 € (Amics 5 €)

LA JARDINERIA DEL PARK GÜELL
A càrrec de Lluís Abad, mestre jardiner. Des de la ideació del parc per part de Gaudí fins al segle XXI la jardineria és un dels elements protagonistes del Park Güell. Recorrerem camins i viaductes entretenint-nos en els arbres, els arbustos, les plantes i les flors i destriant les que ja formaven part d'aquell paisatge des de l'origen i les que s'hi ha anat incorporant en diferents períodes.
15/9/2024. De 10 a 12 h 2 €. MUHBA Park Güell (entrada pel lateral del/Olot)

El 2023, va ser amb el 80 aniversari del MUHBA, l'inici del Museu de la Ciutadania. El 2024 s'incorpora MUHBA El Born al museu de la ciutat.

El Mercat del Born ha d'esdevenir un equipament museístic de rang europeu, al mateix temps que s'incorpora a la seqüència pericèntrica de sales urbanes del museu de la ciutat.

El recinte de l'antic Mercat del Born inicia una etapa nova, durant la qual s'integrarà en la xarxa d'equipaments que formen part del Museu d'Història de Barcelona (MUHBA). En el conjunt del relat que ens mostra com era Barcelona des de l'època romana fins als nostres dies, se centrarà en l'època moderna (aproximadament entre els segles xv i xviii), fins al moment en què a la ciutat es va celebrar l'Exposició Universal del 1888.

INTERROGAR BARCELONA. DE LA INDUSTRIALITZACIÓ AL SEGLE XXI

EXPOSICIÓ PERMANENT. MUHBA OLIVA ARTÉS

Al MUHBA Oliva Artés s'ha renovat l'exposició permanent *Interrogar Barcelona. De la industrialització al segle XXI*, i s'han incorporat plafons informatius per a visites escolars. Es tracta d'una exposició que examina la trajectòria de Barcelona des del segle XVIII fins als nostres dies i que l'encara des d'angles diferents com el treball, la demografia, la immigració, els conflictes socials, el territori o el desenvolupament industrial.

Visites comentades: **14/7 i 1/9/2024**. D'11.30 a 13 h.

FESTA GUTTER FEST

20 i 21/9/2024. MUHBA Oliva Artés Fira anual gratuïta que es celebra des del 2012 i aplega més de 150 expositors, concerts, tallers i altres activitats.

Consulteu programa a la web.

UNA HISTÒRIA DE BARCELONA PUBLICATIONS 2024.

Presentacions juny-setembre

"Les Opcions de Barcelona 3", Ramon Grau, 27/6/2024 (Sala Carreras Candi)
"MUHBA, diari de pandèmia", el 4/7/2024, Sala Carreras Candi
Presentació, de les guies d'història urbana *"Classicisme"* i *"Contrareforma"*. Consulteu a la web barcelona.cat/museuhistoria

ALLOTJAR LES MAJORIES. BARCELONA, 1860-2010

MUHBA Bon Pastor

EXPOSICIÓ

L'habitatge ha estat un repte constant a la ciutat contemporània i les deficiències dels habitatges destinats a les classes populars un problema compartit a moltes grans ciutats arreu del món.

L'exposició mostra les polítiques de construcció i les pautes d'accés a l'habitatge de les majories urbanes al llarg del segle xx a Barcelona: d'un lloguer inassolible al principi, a una duríssima postguerra; l'adquisició quasi obligada del pis en propietat en el franquisme tardà i, finalment, als avenços en democràcia, tot i que les intervencions van ser més efectives a l'espai públic que no als habitatges.

Completen el projecte de l'exposició els films *De la casa al pis* (2021) i *Els reptes de l'habitatge al segle xx a Barcelona* (2022), fets des del museu i que es projecten a la sala d'actes.

Barcelona 1900, la ciutat fabril (a la sala Casanova) prevista per aquesta tardor al nou MUHBA El Born, serà la que obrirà aquesta nova etapa i explicarà com es va produir la industrialització de Barcelona després del daltabaix de principis del segle XVIII, en una ciutat resilient que a partir del seu "saber fer" posa en marxa les primeres manufactures d'indianes, vora el rec Comtal i a poca distància del Born.

VIURE A LES CASES BARATES. BON PASTOR, 1929-2010

MUHBA Bon Pastor

La restitució patrimonial i exposició mostra els reptes claus en la trajectòria d'un barri que és un magnífic exponent de l'evolució de la ciutat

BARCELONA FLASHBACK SÍNTESI HISTÒRICA

MUHBA Padellàs

EXPOSICIÓ

"Barcelona flashback. Una síntesi històrica" és l'exposició nuclear de la xarxa d'espais que conformen el MUHBA situada a la Casa Padellàs, amb una proposta flexible, oberta i interrogativa sobre els relats urbans de Barcelona.

Es tracta d'una exposició de síntesi, que mostra la trajectòria bimil·lenària de Barcelona amb un mètode de lectura històrica interrogativa de documents, objectes, arquitectures i paisatges. És, allora, un projecte de recerca internacional sobre el *kit* mínim de coneixement i representació urbana per exercir el dret a la ciutat. La mostra es basa en les col·leccions del MUHBA i és el punt de partida de les 55 sales

La inauguració de l'exposició es farà dijous 13 de juny, a les 19 h, amb intervencions breus i debats creuats entre els arquitectes i les institucions participants.

D'altra banda, els participants realitzaran una visita el dissabte 15 de juny a MUHBA Bon Pastor.

Organitza: Cities Connection Project, en el marc de les Setmanes de l'Arquitectura

LA REVOLUCIÓ DE L'AIGUA A BARCELONA. DEL MÓN PREINDUSTRIAL AL REPTE AMBIENTAL

Casa de l'Aigua de la Trinitat Nova

EXPOSICIÓ

La variable relació entre aigua i ciutat ha estat sempre crítica des de l'origen del món urbà. Una visió de llarga durada evolucionà, entre el cúmul de canvis que anomenem Revolució Industrial, l'existència d'una autèntica Revolució de l'Aigua. L'aproximació històrica al cas de Barcelona revela com canvien, amb el temps, els factors crítics que condicionen i expliquen a cada moment aquesta relació aigua-ciutat.

des del punt de vista de l'habitatge i la cohesió social dels barris al llarg del segle xx. El treball de reconstrucció de quatre cases barates reflecteix la trajectòria del Bon Pastor entre 1929 i 2010, amb un breu epíleg fins al 2022.

Cada casa mostra un dels grans períodes que s'han pogut distingir en la història del barri:

Casa 1: Escassetat (1929-1952). La vida a les cases barates entre dues dictadures

Casa 2: *Desarrollisme* (1953-1974). Una època de represa i creixement econòmic

Casa 3: Reforma (1975-1993). Canvi d'època i de perspectives

Casa 4: Replantejament (1994-2010). Final de cicle i noves expectatives

Un element que cal a destacar a cada una de les cases són les càpsules audiovisuals temàtiques a partir dels testimonis i referencats per documentació primària. El projecte s'allunya de les restitucions immersives, per mantenir-se a prop de les dades arqueològiques i de la recerca històrica. Completen l'exposició el documental *Bon Pastor, un segle de Barcelona* i la col·lecció de documents de planejament que es mostren a la sala polivalent.

9/6/2024 i 25/8/2024. D'11 a 12 h

L'ESTIU AL MUHBA 2024

MÚSICA, RÀDIO, BARCELONA

Concerts a Park Güell. Plaça de la Natura, a les 20.30 h

JOSEP ANSELM CLAVÉ I EL SEU TEMPS: REINAXENÇA, ASSOCIACIONISME I REPÚBLICA
De Canendi Elegàntia
Presenta: **Anna Costal** (ESMUC)
Dijous 27 de juny

VENIM DE CLAVÉ!
Cor de Cambra de Granollers
Josep Vila i Jover, director.
Xavier Chavarría, textos.
Dijous 4 de juliol

BARCELONA, CAPITAL DEL JAZZ
Barcelona Jazz Revival
Oscar Font, líder
Presenta: **Xavier Chavarría**
Dijous 11 de juliol

CLÀSSICS A LA RÀDIO
Concert a càrrec de l'orquestra Ars Movens
Presenta: **Xavier Chavarría**
Dijous 18 de juliol

Amb la col·laboració de B:SM, Park Güell i l'ESMUC.

LA CIUTAT I EL PARK

EL PARK GÜELL I L'AIGUA. DE MUNTANYA PELADA A JARDÍ DE LA CIUTAT
Itinerari. Diumenge 2 de juny del 2024, de les 10 a les 11:30 h. 2 €
MUHBA Paark Güell

EL PARK GÜELL I BARCELONA
Itinerari
Diumenges 16 de juny i 1 de setembre del 2024, de 10 a 12 h. Inici: Porta del Carmel
MUHBA Casa del Guarda del Park Güell

LA PRIMERA BALCONADA DE BARCELONA. EL CREIXEMENT DE LA CIUTAT VIST DES DELS TRES TURONS
Dissabte 22 de juny 17 de setembre, de 18 a 20 h. 2 €
Inici: MUHBA Turó de la Rovira. Final: Vallcarca.

GRÀCIA 1900. L'APARADOR BURGÈS D'UN BARRI OBRER
Diumenge 7 de juliol, de les 10 a les 13 h. 2 €
Inici: porta del Carmel del Park Güell. Final: Jardinet de Gràcia

EL BORN DE NIT 2024

Del 25 de juny al 5 de juliol

FESTA VERDAGUER 2024

ELS ALTRES VERDAGUERS D'EUROPA
Jornada. Dissabte 1/6/2024, de 10 a 14 h. Gratuït amb reserva prèvia
Enguany el seminari "Els Altres Verdaguers d'Europa" es dedicarà a la figura de Tarás Xevtxenko i Lléssia Ukraïna.

Hi intervindran: Olena Pol-Naboka, filòloga i traductora, Andrii Antonovskiy, poeta i traductor Miquel Cabal Guarro, traductor i professor de la UB, Maria Carme Berna, societat Verdaguier.

La jornada acabarà amb una intervenció poètica musical:Ukraïнка i Xevtxenko, amb Lyudmyla Gutik, veu i acompanyament de bandura i Maria Callis, recitat.

En defensa pròpia: Verdaguier contra la censura
Visita comentada. Dissabte 1/6/2024.

"Verdaguer dia a dia" i "Bibliografia general de Jacint Verdguer (1864-2023)"
Dissabte 1/6/2024.

Verdaguer i la Música
Al youtube del MUHBA, a partir del dia 7/6/2024.

Les plantes en l'obra de Jacint Verdaguier.
Oscar Font, líder
Presenta: **Xavier Chavarría**
Dijous 11 de juliol

Clàssics a la ràdio
Concert a càrrec de l'orquestra Ars Movens
Presenta: **Xavier Chavarría**
Dijous 18 de juliol

Amb la col·laboració de B:SM, Park Güell i l'ESMUC.

Diada de Verdaguier Excursionista al MUHBA Vil·la Joana. Dissabte 8/6/2024.

De 10.30 a 11.30 h "Verdaguer, el poeta dels pobres". Xerrada a càrrec de Xavier Rovió.

De 12 a 13 h "Verdaguer, territoris i viatges". Xerrada a càrrec de Francesc Codina.
Activitats organitzades per la Unió Excursionista de Vic, UEVic, i la FEEC amb la .col·laboració del Parc de Collserola.

De 16 a 17.45 h "Verdaguer i Barcelona". Visita comentada.

A les 18 h Projecció de la pel·lícula "Canigó 1883" d'Albert Naudin. A les 19.15 h **diàleg sobre la pel·lícula** amb Bernat Gasull i Francesc Codina i a les 20 h segona projecció de la pel·lícula.

Més informació i reserves a la web del MUHBA barcelona.cat/museuhistoria

Joan Salvat-Papasseit: 100 anys a l'Irradiador del Port
JORNADA

En el marc de l'Any Joan Salvat-Papasseit, que commemora el centenari de la mort del poeta, s'ha organitzat aquesta jornada acadèmica amb l'objectiu de donar a conèixer nous estudis sobre la seva obra, la seva vida i el seu llegat. Així, les aportacions de diversos investigadors i estudiosos aprofundiran en les múltiples facetes de Salvat-Papasseit, un dels autors més singulars de la literatura catalana contemporània.

Coordinació: Antoni Martí Monterde (Grup de recerca Literatura Comparada en l'Espai Intel·lectual Europeu, Universitat de Barcelona). Organització: Institutució de les Lletres Catalanes, Museu d'Història de Barcelona, Universitat de Barcelona.

Més informació al web del Muha barcelona.cat/museuhistoria

Dijous 6 de juny, de 10 a 20 h. MUHBA Vil·la Joana

J. SALVAT-PAPASSEIT I BARCELONA. ESCENARIS VITALS I POÈTICS
DIALÈG

A càrrec de **Maria Nunes**. Filòloga. El diàleg és una invitació a explorar les relacions i correspondències entre els espais vitals urbans i els poemes. La ciutat en l'obra de Joan Salvat-Papasseit a través dels filtres de la fascinació per la modernitat futurista, l'imaginari popular, les escenes de la vida quotidiana i el realisme intimista de la lírica de temàtica amorosa i eròtica.
Dijous 13/6/2024, 20 h. MUHBA Vil·la Joana

AUDICIÓ COMENTADA J. SALVAT PAPASSEIT I LA NOVA CANÇÓ
A càrrec de **Joaquim Vilarnau** i **Mirna Vilasis**.
Dijous 13/6/2024, 20 h. MUHBA Vil·la Joana

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

1714, un procés d'investigació històrica fet música, a càrrec de Mark Wild (músic i arquitecte tècnic). 3/6/2024 Sala Martí Thuma

Les plantes en l'obra de Jacint Verdaguier, a càrrec de Maria Carme Barceló (UB) 7/6/2024, 19 h.

MUHBA Vil·la Joana

J. Salvat-Papasseit i Barcelona. Escenaris vitals i poètics, a càrrec de Maria Nunes (filòloga) 13/6/2024, 19 h. MUHBA Vil·la Joana

Cap a un nou model museístic d'història urbana

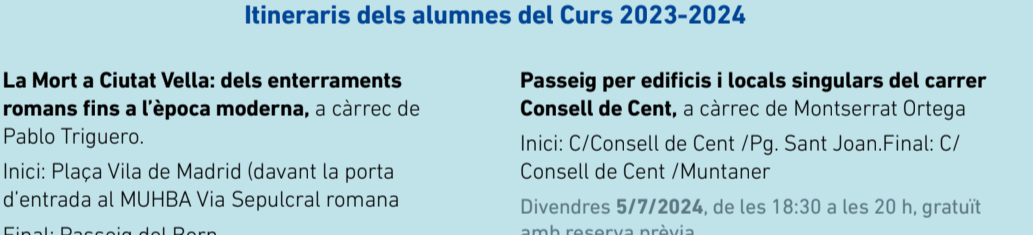
Coordinador científic: Paolo Sustersich
El seminari es proposa reflexionar sobre les metodologies aplicades a la recerca d'història urbana. Consulteu programa a la web
Dijous, 20/6/2024 MUHBA Bon Pastor. Sala d'actes

CURS RELATS URBANS 2024-2025. TEORIA I PRÀCTICA DE L'ITINERARI URBÀ

Ofereix formació especialitzada per a futurs responsables de la ideació i la interpretació d'itineraris històrics urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. L'objectiu del curs és complementar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, així com el turisme cultural barceloní, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

Dones del Bon Pastor treballant a la empresa Sanchis (anys 30)

Aturada per resar a Sant Andreu, foto: Arxiu CEAVB

Itineraris dels alumnes del Curs 2023-2024

La Mort a Ciutat Vella: dels enterraments romans fins a l'època moderna, a càrrec de Pablo Triguero.

Inici: Plaça Vila de Madrid (davant la porta d'entrada al MUHBA Via Sepulcral romana

Inici: Passeig del Born

Dimecres 19/6/2024y, de les 18:30 a les 20 h, gratuït amb reserva prèvia.

La Barcelona grotesca: les ombres de la ciutat, a càrrec de Lluís Bastida.

Inici: MUHBA- Casa Padellàs (C/del Veguer). Final: Plaça Idrissa Diallo

Dia: 10/7/2024, de les 18:30 a les 20:30h

De fortalesa a pulmó urbà. El parc de la Ciutadella a través del temps, a càrrec de Pol Conangila i Arró.

Inici: Monument al general Prim (davant del zoològic).Final: Umbracle.

Dijoures 21/6/2024, de les 18:30 a les 20:30 h, gratuït amb reserva prèvia.

La cultura de mercat a Barcelona: un cas únic, a càrrec de Giuseppe Ruggiero

Dimecres 13/7/2024 de 10 a 12.30 h, gratuït amb reserva prèvia

Inici: El Born, porta principal. Final: Mercat del Ninot

Sant Andreu de Palomar, de via de pas, a poble i barri de Barcelona, a càrrec de Cecilia Plazas

Inici: Plaça Orfila. Final: Plaça del Comerç

Dijoures 28/7/2024 de juny, de les 18.30 a les 20.30 h, gratuït amb reserva prèvia.

La Rambla Borincana: la presència de Puerto Rico a Barcelona (1864-1916), a càrrec d'Omar Guzmán Ralat

Inici: Plaça de Catalunya (centre de la plaça). Final: Parc de la Ciutadella

Idioma: espanyol

Dimecres 3/7/2024, de les 18 a les 21 h, gratuït amb reserva prèvia.

Foto: CEAVB